

Keliakialiitto

VUOSIKERTOMUS

2022

Sisällys

STRATEGIA	3
Visio, Missio, Strategiakauden 2022–2025 tavoitteet	
JOHDANTO	4
Katsaus vuoteen 2022	
VAIKUTTAMINEN JA EDUNVALVONTA	5
Vaikuttaminen terveydenhuoltoon	5
Tutkimusyhteistyö keliakiatutkijoiden kanssa	6
Vaikuttaminen sosiaalipolitiikkaan	7
Gluteenittomat tuotteet ja kauppa	7
Gluteenittoman tuotteen merkki	8
Kansainvälinen toiminta	8
Ravitsemisala	9
Gluteenittoman palvelun merkki	9
Vuoden gluteeniton tuote ja -yritys	10
Tunnettuuden lisääminen yhteiskunnassa	10
Mediatyötä	10
Keliakiaviikko	10
Jäsenhankintaa	11
Lautasella 2022	11
Selvitys hoitamattomasta keliakiasta	12
Hintaselvitys tuotteista	12
Tutkimusapurahat	12
JÄRJESTÖTOIMINTA	13
Vapaaehtoisten koulutus	15
Jäsenjärjestöavustus	15
Gluteenittoman elämän lähettiläs -tunnustus	15
Myönnetyt ansiomerkit vuonna 2022	16
Yhteenveto keliakiayhdistysten toiminnasta	16
VIESTINTÄ	17
Painettu viestintä	17
Gluteeniton elämä -lehti	17
Esitteet ja kirjat	17
Sähköinen viestintä	18
Verkkosivut	18
Sosiaalinen media	18
Uutiskirje jäsenille	18
NEUVONTA, TAPAHTUMAT JA KURSSIT	19
Neuvonta	19
Tapahtumat	19
Kurssit	20
Gluteenitonta arkiruokaa -hanke	21
HALLINTO JA TALOUS	22
LIITTEET	23
LIITE 1 TULOSLASKELMA JA TASE	23
LIITE 2 TILINTARKASTUSKERTOMUS	25
LIITE 3 LIITON HENKILÖSTÖ	29

Keliakialiitto STRATEGIA 2022–2025

EDISTÄMME GLUTEENITONTA RUOKAVALIOTA
TARVITSEVIEN JA HEIDÄN LÄHEISTENSÄ HYVINVOINTIA

Visio

Sujuva gluteeniton elämä ihan joka päivä.

Missio

Edistämme gluteenitonta ruokavaliota tarvitsevien ja heidän läheistensä hyvinvointia.

Strategiakauden 2022–2025 tavoitteet ovat:

- Keliakian hoito on taloudellisesti mahdollista
- Gluteenittomuus sujuu kodin ulkopuolella
- Keliakian alidiagnostiikka vähenee
- Jäsen saa tietoa ja tukea gluteenittomaan arkeen
- Järjestön toimintaedellytykset on turvattu

JOHDANTO

Katsaus vuoteen 2022

Keliakialiiton tavoitteena on edistää keliakiaa ja ihokeliakiaa sairastavien sekä muiden gluteenitonta ruokavaliota tarvitsevien henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvointia. Liittoon kuuluu 30 paikallista keliakiayhdistystä, joiden jäsenmäärä vuoden 2022 lopussa oli 20 448 jäsentä.

Vuosi 2022 oli Keliakialiiton strategiakauden 2022–2025 ensimmäinen vuosi. Vuoden strategisena painopisteenä oli terveydenhuolto ja erityisesti terveydenhuollon ammattilaisten keliakiatietämyksen lisääminen. Tällä tavoitellaan erityisesti keliakian ali-diagnostiikan vähenemistä.

Painopiste näkyi läpileikkaavasti liiton toiminnassa koko vuoden, mikä ilmeni muun muassa järjestöme vuoden tärkeimmän kampanjaviikon eli Keliakiaviikon sloganista: ”Matti sairasti tietämättään. Sairastatko sinäkin?” Keliakiaviikon tavoitteena oli lisätä tietoa keliakiasta ja auttaa löytämään 70 000 tietämättään keliakiaa sairastavaa. Vaikuttamistyömme seurauksena saimme näkyvyyttä terveydenhuollon ammattilehdissä, sanoma- ja aikakauslehdissä sekä muissa medioissa.

Yhtenä tavoitteena on saada järjestöön liittymään 900 uutta jäsentä strategiakauden jokaisena vuotena. Jatkoimme aktiivista jäsenhankintaa vuonna 2020–2021 toteutetun Jokainen jäsen on tärkeä -hankkeen suunnitelmin. Jäsenyyttä markkinoitiin eri viestintäkanavissa ja toteutettiin erilaisia jäsenhankintakampanjoita. Jäsenyyden markkinointi oli keskeistä myös Lautasella-messuilla, jotka toteutuivat usean vuoden koronatauon jälkeen. Jäsentavoite saavutettiin, sillä järjestöön liittyi 980 uutta jäsentä.

Keliakialiitto teetti Foodwest Oy:lla selvityksen gluteenittomien tuotteiden hinnoista vähittäiskaupoissa. Hintaselvityksen perusteella keliakian hoidon kustannukset ovat yli 700 euroa vuodessa. Hintatietoja kerättiin eri kokoisista ja eri kauppaketjujen myymälöistä. Gluteenittomien tuotteiden hintoja verrattiin vastaavien tavanomaisten tuotteiden hintoihin. Tietoja käytettiin vaikuttamistyössä.

Kiinteä yhteistyö keliakiatutkijoiden kanssa jatkui edelleen. Liiton teettämä selvitys hoitamattoman

keliakian kustannuksista valmistui huhtikuussa 2022. Selvityksen toteutti terveystieteiden tohtori Paula Heikkilä Tampereen yliopistosta ja se toteutettiin osittain testamenttivaroin.

Tavoitteenamme on edelleen olla tunnettu, vetovoimainen ja vaikutusvaltainen järjestö, johon halutaan liittyä ja kuulua. Lämmin kiitos kaikille vuoden 2022 aikana järjestöme toimintaan osallistuneille!

Niina Puronurmi
toiminnanjohtaja

” Lämmin kiitos
tekemästänne
työstä ♥ Voimia ja
innostusta työhönne,
tarvitsemme teitä ♥ ”

VAIKUTTAMINEN JA EDUNVALVONTA

Liiton vaikuttamistoiminta ja edunvalvonta kohdistuu keliakikkojen ja muusta syystä gluteenitonta ruokavaliota tarvitsevien hyvinvoinnin edistämiseen. Vaikuttamistyötä ja edunvalvontaa tehdään sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla.

Toimintatapoja ovat muun muassa lainsäädännön valmisteluun vaikuttaminen, lausuntojen, selvitysten

ja kyselyjen tekeminen. Teimme järjestöä tunnetuksi toimimalla myös erilaisissa verkostoissa, kuten Hyvinvointiala HALI ry, Opintokeskus Sivis, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, EAPN-FIN – Suomen köyhyyden vastainen verkosto. Lisäksi teimme aktiivisesti yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa.

Vaikuttaminen terveydenhuoltoon

Terveydenhuoltoon vaikuttaminen oli strategian painopistealue vuonna 2022. Tavoitteena oli lisätä terveydenhuollon ammattilaisten keliakiatietämystä diagnosoinnista, ruokavalioidosta ja seurannasta. Panostimme terveydenhuollon ammattilaisten, erityisesti lääkäreiden, keliakiatietämyksen lisäämiseen viestinnän keinoin yhteistyössä keliakiatutkijoiden kanssa. Yhteistyötä keliakiatietämyksen lisäämisessä tehtiin myös uimari Matti Mattssonin kanssa; hän muuan muassa kertoi videollaan oman tarinansa keliakidiagnoosin saannin vaikeudesta.

Vaikuttamistyömme seurauksena terveydenhuollon ammattilehdissä oli vuoden aikana kolme keliakiaan liittyvää artikkelia. Lääkärilehti, Työterveyslääkärilehti ja Tehy-lehti lisäsivät näkyvyyttä, samoin kuin koulutusmainonta lääkäreiden kahdessa ammattilehdessä sekä Lääkäriliiton ja Duodecimin koulutuskalenterissa. Terveydenhuollon ammattilaisia lähestyttiin suoralla sähköpostitiedottamisella ja sähköisen uutiskirjeen tilanneet saivat tietoa sitä kautta.

”Lääkärilehti tavoittaa 90 % Suomessa asuvista lääkäreistä.”

Toteutimme seitsemän koulutuswebinaaria, jotka olivat avoimia kaikille terveydenhuollon ammattilaisille, pääkohderyhmänä olivat yleis- ja työterveyslääkärit. Yksi webinaareista oli suunnattu ravitsemusterapeuteille ja yksi toteutettiin yhteistyössä Sairaanhoidajaliiton kanssa. Osallistuimme messuosastolla sekä puheenvuorolla Helsingin Messukeskuksessa järjestetyille Sairaanhoidajapäiville.

Teimme yhteistyötä sairaaloiden OLKA-tukipisteiden kanssa. OLKA-toiminta on koordinoitua järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa 18 sairaalassa. Kaikille OLKA-pisteille toimitettiin Gluteeniton elämä -lehteä. Lehteä ja esitteitä postitettiin myös suoraan terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön.

Uutena kohderyhmänä vaikuttamistyössämme olivat lääketieteen lisensiaatin -tutkinnon opiskelijat Suomen lääketieteellisissä tiedekunnissa. Tiedekuntien 3. ja 4. vuosikurssin opiskelijoille lähetettiin keliakia-tutkijoiden kanssa yhteistyössä tuotettu podcast keliakiasta. Podcastia kuunneltiin 111 kertaa.

- Verkkosivujen terveydenhuollon ammattilaisosiossa oli 44 217 (36 259) käyntiä.
- Näkyvyys ammattilehdissä, joiden painosmäärät olivat 160 000.
- Webinaareissa 1 600 osallistujaa tai tallenteen katselukertaa.
- Yli 2 000 postitettua esitettä ja Gluteeniton elämä -lehteä terveydenhuoltoon.

Tutkimusyhteistyö keliakiatutkijoiden kanssa

Yhteistyö keliakiatutkijoiden, erityisesti Tampereen yliopiston Keliakiatutkimuskeskuksen tutkijoiden kanssa jatkui aktiivisena.

Keliakialiiton tieteellinen asiantuntijaneuvosto käsitteli vuonna 2022 muun muassa keliakikoiden perheenjäsenten seulontaa, lapsena keliakiadiagnoo-

sin saaneiden siirtymävaihetta aikuisuuteen, keliakian uusia hoitomuotoja sekä kauran turvallisuutta. Asiantuntijaneuvoston jäsenet ovat keliakiaan perehtyneitä muun muassa lääke- ja ravitsemustieteen asiantuntijoita eri puolilta Suomea.

Vaikuttaminen sosiaalipolitiikkaan

Laadimme eduskuntavaaleja 2023 varten vaalitavoitteet, jotka ovat keliakiakorvauksen saaminen ja sote-järjestöjen rahoituksen turvaaminen. Tavoitteenamme on saada 38 euron keliakiakorvaus keliakiaa sairastaville. Vuonna 2022 tehdyssä jäsenkyselyssä 93 prosenttia vastanneista (n=2 088) piti keliakiakorvausta tarpeellisena. Tavoitetta edistettiin muun muassa tapaamalla puolueiden edustajia ja kampanjoimalla sosiaalisessa mediassa sekä yhteistyössä paikallisten keliakiayhdistysten kanssa. Vaikuttamistyö jatkuu vaalivuonna 2023.

Ensimmäiset aluevaalit järjestettiin tammi-kuussa 2022. Keliakialiiton vaalitavoitteet olivat: Keliakiaa sairastavan hoitopolku on turvattava terveydenhuollossa; yhdistykset ja järjestöt mukaan hyvinvointialueen palveluketjuun sekä järjestöjen ja yhdistysten toimintaedellytykset on turvattava. Vaaleissa valittiin uusien hyvinvointialueiden aluevaltuustot ensimmäiselle kolmivuotiskaudelle.

Keliakialiitto lahjoitti 3 000 euroa Ukrainasta pakenevien gluteenittomaan ruoka-apuun.

Gluteenittomat tuotteet ja kauppa

Teemme yhteistyötä kaupan, gluteenittomien tuotteiden valmistajien, maahantuojien ja elintarviketeollisuuden sekä Ruokaviraston kanssa gluteenittomien tuotteiden turvallisuuden varmistamiseksi. Vuonna 2022 yritys yhteistyön keskiössä olivat muun muassa jäsenten tuotetoiveet, -valikoimat ja tuotteiden saatavuus sekä tuoteturvallisuus. Maailmantilanne vaikutti myös gluteenittomia tuotteita valmistaviin yrityksiin.

Keliakialiitto

Keliakialiiton vaalitavoitteet 2023

KELIAKIAKORVAUS ON VÄLTÄMÄTÖN

Hoitamaton keliakia aiheuttaa kustannuksia

Hoitamaton keliakia altistaa vakaville ja kalliille lisäsairauksille

ESIMERKKEJÄ LISÄSAIRAUKSIEN KULUISTA:

Suolistosyvän hoitojakso **72 000 €**

Lapsettomuushoito **32 000 €**

Lonkkamurtuman hoito **30 000 €**

Hoitamattomilla keliakikoilla on jopa **30 %** muuta väestöä enemmän masennusta, uupumusta ja muita psykiatrisia oireita

Keliakia on elinikäinen sairaus

Keliakian ainoa hoito on lääkärin määräämä gluteeniton erityisruokavalio

Hoito aiheuttaa sairastuneelle jatkuvia kustannuksia **yli 700 €/v**

Esimerkiksi gluteenittomat jauhot ovat noin 4 kertaa kalliimpia kuin tavalliset jauhot

Keliakia on autoimmuunisairaus, jota sairastaa Suomessa **2 %** väestöstä

Keliakiakorvaus on välttämätön sairauden hoitamiseksi

Keliakiakorvaus tuo säästöjä

Keliakiakorvaus **38 €/kk** mahdollistaa sairauden oikean hoidon

→ Estää kalliita lisäsairauksia, kuten lonkkamurtumia, masennusta, suolistosyöpää ja osteoporoosia

→ Ylläpitää keliakiaa sairastavien työ- ja toimintakykyä

→ Lisää yhdenvertaisuutta autoimmuunisairauksien kesken

Hoidon onnistuminen ei saa olla kiinni taloudellisesta tilanteesta

EUROOPASSA RAHALLISTA TUKEA KELIAKIAN HOITOON MYÖNTÄVÄT ESIMERKIKSI:

Norja **105 €/kk**
Kreikka **100 €/kk**
Luxemburg **46 €/kk**
Belgia **38 €/kk**

Suomi 0 €/kk
(alle 16-vuotiaan vammaistuki 98,75 €/kk)

SOTE-JÄRJESTÖJEN RAHOITUS ON TURVATTAVA

→ Sosiaali- ja terveysjärjestöt tarjoavat kansalaisille palveluita, joihin julkisen sektorin resurssit eivät riitä

→ Ilman järjestöjä julkiset sote-palvelut kuormittuisivat entisestään

→ Sote-järjestöissä on **1,3 miljoonaa** jäsentä, **500 000** vapaaehtoista toimijaa, **260 000** vertaistukijaa ja **50 000** ammattilaista

→ Sote-järjestöissä toimivien vapaaehtoisten työpanoksen on arvioitu vastaavan jopa **21 000** henkilötyövuotta

www.keliakialiitto.fi

Gluteenittoman tuotteen merkki

Hallinnoimme ja markkinoimme Gluteenittoman tuotteen merkin käyttöoikeuksia. Gluteenittoman tuotteen merkki kertoo tuotteen turvallisuudesta ja helpottaa tuotevalintaa kaupassa. Jäsenkyselyn 2022 mukaan 96 prosenttia vastanneista pitää Gluteenittoman tuotteen merkkiä luotettavana gluteenittomuuden merkintänä.

Merkkijärjestelmän AOECs-auditointien vaatimusten mukainen AOECs:n standardi päivitettiin versioon 3.0. (voimaan 1.1.2023). Uuden standardin myötä päivitettiin myös Keliakialiiton ja yritysten väliset lisenssisopimukset.

- Merkin käyttöoikeus 22 (23) yrityksen 380 (400) tuotteella.
- Käyttöoikeuksia myönnettiin 72 (50) uudelle tuotteelle ja merkkijärjestelmästä poistui 92 (97) tuotetta.
- Merkkijärjestelmästä poistui 3 (4) yritystä ja käyttöoikeus myönnettiin 2 (0) uudelle yritykselle.

Kansainvälinen toiminta

Toimimme kansainvälisissä verkostoissa Euroopan keliakialiittojen yhteistyöyhdistyksen AOECs:n kautta, jossa on 38 keliakialiittoa jäsenenä. AOECs:n tavoitteena vaikuttaa mm. tuotteiden turvallisuuteen Euroopassa. Kehitämme yhdessä AOECs:n muiden jäsenjärjestöjen kanssa Gluteenittoman tuotteen ja Gluteenittoman palvelun merkkijärjestelmiä. Pohjoismaista yhteistyötä tehtiin Nordic-Baltic-työryhmässä, jonka tavoitteena on yhteisten käytäntöjen ja tiedon jakaminen.

GLUTEENITONTA - HELPOSTI JA TURVALLISESTI

keliakialiitto.fi/horeca

Ravitsemisala

Ravitsemisalan ammattilaisten gluteenitonta osaamista tuettiin kuuden koulutuswebinaarin ja kahden tilauskoulutuksen avulla, uutiskirjein sekä tuottamalla materiaalia ravitsemisalalle suunnatuille verkkosivuille.

Tampereen Talouskoulun säätiön tuella tuotettiin piirrosvideo ”Gluteenitonta helposti ja turvallisesti”, joka toimii kertauksena gluteenittomuuden tarkkuudesta sekä sitä voi hyödyntää esimerkiksi uusien työntekijöiden, perehdytyksessä ja hotelli-, ravintola- ja catering-alan opetuksessa. Lisäksi Keliakialiitolla oli puheenvuoro Ateria 2022 -messuilla. Toimitimme myös neljä gluteenittomuutta käsittelevää artikkelia ravitsemisalan ammattilehtiin.

- Verkkosivujen ravitsemisalalle suunnatuilla sivuilla 18 000 (23 996) käyntiä.
- Gluteenitonta helposti ja turvallisesti -videon katselumäärä 2 500.
- Webinaareissa 1 000 osallistujaa tai tallenteen katselukertaa.
- Uutiskirjeet tavoittivat 6 000 henkilöä.
- Näkyvyys ammattilehdissä, joiden painosmäärät olivat 110 000.

Gluteenittoman palvelun merkki

Hallinnoimme ja markkinoimme Gluteenittoman palvelun merkin käyttöoikeuksia. Gluteenittoman palvelun merkki on kehitetty helpottamaan gluteenitonta ruokailua kodin ulkopuolella. Merkin avulla yritys kertoo helposti gluteenittomien annosten saatavuudesta asiakkaalle ja asiakas puolestaan voi luottaa gluteenittomaan osaamiseen yrityksessä. Gluteenittoman palvelun merkki kertoo siis yrityksen gluteenittomasta osaamisesta.

- Käyttöoikeuksia myönnettiin 4 (5) uudelle yritykselle. Merkkijärjestelmän piiristä poistui 3 (2).
- Vuoden lopussa käyttöoikeuksia oli 19 (18) yrityksellä.

Vuoden gluteeniton tuote ja -yritys

Myönsimme Vuoden gluteeniton tuote ja yritys -tunnustukset. Vuoden 2021 gluteenittomaksi tuotteeksi valittiin Moilas Gluten-Free Tumma Pyöreä. Kunniamaininnan sai Valio Jäätelöfabriikki -tuutit. Vuoden 2021 gluteeniton yritys -tunnustuksen sai Iloiset Ässät Oy. Kunniamaininnan sai Aurora Holidays.

Tunnettuuden lisääminen yhteiskunnassa

Strategiamme mukaisesti lisäämme keliakian ja gluteenittoman ruokavalion tunnettuutta. Tunnettuuden lisääminen edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista työtä kaikilla toimintamme osa-alueilla.

Mediatyötä

Teimme keliakiaa, gluteenitonta ruokavaliota ja Keliakialiittoa tunnetuksi yhteiskunnassa esimerkiksi 17 mediatiedotteen avulla. Panostimme keliakian näkyvyyteen myös aikakaus- ja sanomalehdissä. Keliakia sai palstatilaa muun muassa Helsingin Sanomissa sekä Hyvä terveys-, Kauneus ja Terveys- ja Seura-lehdissä. Lisäksi Pirkka-lehdessä oli artikeli keliakiasta, keliakiaviikosta ja gluteenittomista tuotteista.

Keliakiaviikko

Vuoden tärkein kampanjaviikko on keliakiaviikko viikolla 36. Keliakiaviikon slogan oli: "Matti sairasti tietämättään. Sairastatko sinäkin?" Viikon tavoitteena oli lisätä tietoa keliakiasta ja auttaa löytämään 70 000 tietämättään keliakiaa sairastavaa.

Toiminnanjohtaja Niina Puronurmi oli MTV:n Uutisaamussa kertomassa keliakiaviikosta, gluteenittomien tuotteiden hintaselvityksestä ja keliakiakorvauksen tärkeydestä. Yhdistysten yli 80 tapahtumaa eri puolilla Suomea tavoitti noin 2 100 henkilöä. Järjestimme lisäksi avoimen webinaarin otsikolla "70 000 sairastaa tietämättään – sairastatko sinäkin?".

Jäsenhankintaa

Jatkoimme aktiivista jäsenhankintaa vuonna 2020–2021 toteutetun Jokainen jäsen on tärkeä -hankkeen suunnitelmin. Jäsenyyttä markkinoitiin monipuolisesti eri viestintäkanavissa. Vuoden aikana toteutettiin useita erilaisia jäsenhankintakampanjoita.

Jäsenyyden markkinointi oli keskeistä myös vuoden päätapahtumissa Lautasella-messuilla ja keliakiaviikolla. Tavoite täyttyi, sillä järjestöön liittyi 980 uutta jäsentä. Uutena avauksena järjestimme uusille jäsenille kohdennettuja webinaareja.

Lautasella 2022

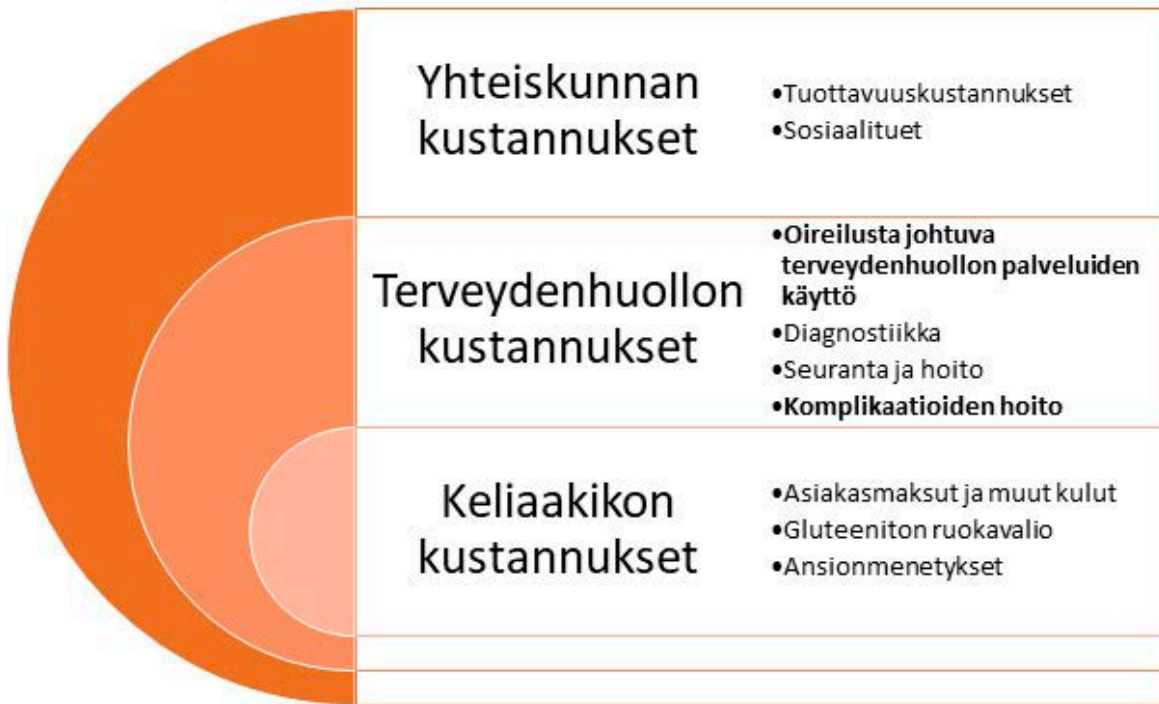
Lautasella 2022 -erityisruokavaliomessut järjestettiin kahden koronavuoden tauon jälkeen huhtikuussa Helsingin Messukeskuksen kanssa. Tapah-tuma järjestettiin samaan aikaan Kevätmessujen ja Lähirooka & luomu -tapahtuman kanssa.

Messuilla jaettiin tietoa keliakiasta ja gluteenittomasta ruokavaliosta. Messujen Gluteeniton elämä -alueella esiteltiin, maisteltiin ja myytiin gluteenittomia tuotteita.

Asiantuntijoiden luennoilla ja tietoiskuissa annettiin ideoita ja vinkkejä hyvään, turvalliseen ja maukkaaseen gluteenittomaan arkeen. Lisäksi Kevätmessujen näytöskeittiössä oli myös gluteenitonta kokkailua.

Keliakialiiton ja terveydenhuollon asiantuntijoiden lisäksi messuilla luennoivat Allergia-, iho- ja astmaliiton, Kilpirauhasliiton, Reumaliiton sekä Vegaaniliiton asiantuntijat. Messuilla oli 1 821 kävijää.

Selvitys hoitamattomasta keliakiasta

Keliakialiiton teettämä selvitys hoitamattoman keliakian kustannuksista valmistui huhtikuussa 2022. Selvityksen toteutti terveystieteiden tohtori Paula Heikkilä Tampereen yliopistosta ja se toteutettiin osittain testamenttivaroin.

Selvitys osoittaa, että hoitamaton keliakia lisää terveydenhuollon palvelujen käyttöä ja aiheuttaa vakavia komplikaatioita, joiden hoito on kallista.

Hintaselvitys tuotteista

Vuoden aikana teetettiin selvitys gluteenittomien tuotteiden hinnoista vähittäiskaupoissa, jonka toteutti Foodwest Oy. Hintaselvityksen perusteella keliakian hoidon kustannukset ovat 58 euroa kuukaudessa eli yli 700 euroa vuodessa. Selvityksessä kerättiin gluteenittomien tuotteiden hintatietoja 71 vähittäistavarakaupasta eri puolilla Suomea heinäkuussa.

Hintatietoja kerättiin eri kokoisista ja eri kauppaketjujen myymälöistä. Gluteenittomien tuotteiden hintoja verrattiin vastaavien tavanomaisten tuotteiden hintoihin.

Keliakian hoidon kustannukset ovat 58 euroa kuukaudessa eli yli 700 euroa vuodessa

Tutkimusapurahat

Keliakialiitto myöntää tutkimusapurahoja keliakia- ja suolistotutkimukseen kolmesta liiton hallinnoimasta rahastosta. Apurahoja myönnettiin 15 000 euroa 9 tutkijalle. Vuoden 2022 keliakiatutkijaksi valittiin filosofian tohtori Keijo Viiri.

Keliakialiitto tekee yhteistyötä Tampereen yliopiston keliakiatutkimuskeskuksen keliakiatutkijoiden kanssa.

JÄRJESTÖTOIMINTA

Tavoitteena on aktiivisesti toimivat yhdistykset, jotta keliakiayhdistysten jäsenillä on mahdollisuus saada tukea ja tietoa paikallisesti. Toimintoja ja tekemistä kehitetään yhteistyössä liiton ja paikallisten keliakiayhdistysten kanssa.

Järjestössä toimii noin 400 vapaaehtoista, jotka toimivat yhdistysten tai liiton 671 vapaaehtoistehtävässä. Uusia vapaaehtoistehtäviä kehitettiin olemassa olevien rinnalle. Vapaaehtoisuutta markkinoitiin aktiivisesti Keliakialiiton kanavissa, jotta toimintaan saataisiin mukaan uusia vapaaehtoisia.

Yhdistysten vapaaehtoisia tuettiin tarjoamalla neuvontaa ja ohjausta puhelimitse ja sähköpostilla. Lisäksi järjestettiin seitsemän neuvontawebinaaria, joissa osallistujia tai tallenteen katselleita oli 146. Vapaa-

ehtoisten vertaisneuvonnassa toimii Facebookin Juttutupa-keskusteluryhmä, jossa on 127 jäsentä. Keliakialiitto lähetti keliakiayhdistysten hallitusten jäsenille ja varajäsenille sähköisen yhdistystiedotteen 11 kertaa vuoden aikana. Koulutuksia markkinoitiin seitsemällä koulutuskirjeellä.

Puheenjohtajille järjestettiin toukokuussa 2022 tapaaminen, johon osallistui 14 yhdistyksen edustaja. Puheenjohtajien vertaistukea varten perustettu WhatsApp-ryhmä on koettu hyödylliseksi. Ryhmään kuuluu 20 puheenjohtajaa. Toteutimme myös soittokierroksen yhdistyksiin, ja tavoitimme 25/30 yhdistystä. Puhelinkeskusteluissa käytiin läpi yhdistysten kuulumisista ja tarpeista sekä tarjottiin yhdistykselle sen tarpeiden mukaista tukea.

Yhdistysten toiminnan tukemiseksi tuotettiin materiaalia, toimintamalleja ja erilaisia työkaluja. Uusina avauksina olivat esimerkiksi pöytäkirjanote-mallipohja, ohje yhdistyksen maksamista kulukorvauksista, Toimintaideoita vuoden 2022 strategisen painopisteen toteuttamiseksi sekä Leivotaan yhdessä gluteenitonta -toimintamalli. Materiaalit löytyvät Tietolaari-materiaalipankista, jossa oli käyntejä 5 188.

- Keliakiayhdistyksissä oli vuoden lopussa 20 448 (20 702) jäsentä.
- Jäsenmaksun maksaneita jäseniä 18 774 (19 134).
- Uusia jäseniä liittyi 981 (810) ja 1 266 (1 124) henkilön jäsenyys päättyi.

KELIAKIAYHDISTYSTEN JÄSENMÄÄRÄT		
Jäsenyhdistys	Jäsenmäärä 31.12.2022	Jäsenmäärä 31.12.2021
Etelä-Karjalan Keliakiayhdistys ry	455	467
Etelä-Kymen Keliakiayhdistys ry	281	286
Hämeen Keliakiayhdistys ry	715	719
Härmän Seudun Keliakiayhdistys ry	230	238
Itä-Lapin Keliakiayhdistys ry	111	112
Itä-Savon Keliakiayhdistys ry	233	237
Kainuun Keliakiayhdistys ry	301	311
Keski-Suomen Keliakiayhdistys ry	931	925
Koillismaan Keliakiayhdistys ry	135	136
Kokkolan Seudun Keliakiayhdistys ry	361	364
Kouvolan Seudun Keliakiayhdistys ry	356	351
Länsi-Pohjan Keliakia ry	267	268
Mikkelin Seudun Keliakiayhdistys ry	345	365
Oulun Seudun Keliakiayhdistys ry	1 111	1223
Pieksämäen Keliakiayhdistys ry	99	96
Pirkanmaan Keliakiayhdistys ry	2 498	2 527
Pohjois-Karjalan Keliakiayhdistys ry	689	690
Pohjois-Savon Keliakiayhdistys ry	984	992
Porin Seudun Keliakiayhdistys ry	720	725
Päijät-Hämeen Keliakiayhdistys ry	697	699
Raahen Tienoon Keliakikot ry	214	218
Rauman Seudun Keliakiayhdistys ry	379	388
Rovaniemen Keliakiayhdistys ry	302	301
Salon Seudun Keliakiayhdistys ry	270	258
Sastamalan Seudun Keliakiayhdistys ry	239	247
Seinäjoen Seudun Keliakiayhdistys ry	758	766
Turun Seudun Keliakiayhdistys ry	1 575	1 567
Uudenmaan keliakiayhdistys ry	4 420	4 436
Vaasan Seudun Keliakiayhdistys ry	363	376
Ylivieskan Seudun Keliakiayhdistys ry	409	414
Yhteensä	20 448	20 702

Vapaaehtoisten koulutus

Vapaaehtoisten digiosaamisen tukemista jatkettiin. Järjestimme 12 yhdistyksen tarpeisiin räätälöityä kasvokkaista digitukikoulutusta, joiden pääkohderyhmänä olivat yhdistysten hallitusten jäsenet. Lisäksi etäyhteysin järjestettiin kaksi digitukiklinikkaa sekä verkkosivutyöpajaa. Osallistujia oli yhteensä 110.

Vapaaehtoisille suunnattuja koulutusmalleihin perustuvia noin kuuden viikon mittaisia verkkokoulutuksia järjestettiin kaikkiaan neljä. Kaksi toteutettiin

yhteistyössä toisen järjestön kanssa. Koulutusyhteistyökumppanit vuoden aikana olivat Opintokeskus Sivis, Diabetesliitto, Psoriasisliitto ja Hengitysliitto.

Kaksipäiväinen G-fest-koulutustapahtuma toteutettiin syyskuussa Tampereella. Tapahtumaan osallistui 52 vapaaehtoista ja vapaaehtoistoiminnasta kiinnostunutta. Pääpuhujana tapahtumassa oli Frank Martela, ja ohjelma sisälsi useita rinnakkaisia työpajoja eri aiheista.

Jäsenjärjestöavustus

Keliakiayhdistysten toimintaa tuettiin taloudellisesti jakamalla yhdistyksille STEA-rahoitteista jäsenjärjestöavustusta. Avustusta jaettiin yhteensä 35 904 euroa. Avustusta käytti 17 yhdistystä 37 tapahtumaan tai hankkeeseen, joista raportoitiin yhteensä 2 117 osallistujaa.

Tapahtumia kohdennettiin edellistä vuotta enemmän alle 19-vuotiaille. Tapahtumissa oli mukana 358 alle 19-vuotiasta, joka oli kolminkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna.

Gluteenittoman elämän lähettiläs -tunnustus

Vapaaehtoisten palkitsemista uudistettiin myöntämällä ensimmäistä kertaa Gluteenittoman elämän lähettiläs-tunnustus, joka korvaa aiemmin vuorovuosina myönnetty Vuoden keliakiateko ja Vapaaehtoistoiminnan

tunnustuspalkinnot. Tunnustus myönnettiin helsinkiläiselle vaikuttajalle Maiju Hannolinille. Hannolin toimii erityisesti sosiaalisessa mediassa ajaen aktiivisesti gluteenitonta ruokavaliota noudattavien asiaa.

Myönnetyt ansiomerkit vuonna 2022

KULTAINEN ANSIOMERKKI	HOPEINEN ANSIOMERKKI	PRONSSINEN ANSIOMERKKI
<p><i>Auvinen Ari, Iisalmi</i> <i>Kuisma Raija, Varkaus</i> <i>Miettinen Sirpa, Kuopio</i> <i>Valkeinen Päivi, Varkaus</i></p>	<p><i>Anneli Kettunen, Kuopio</i> <i>Koivuranta Arja, Sastamala</i> <i>Vahamäki Paula, Sastamala</i></p>	<p><i>Eklöf Tarja, Huittinen</i> <i>Kaksonen Rita, Lahti</i> <i>Kulonpää Katja, Sastamala</i> <i>Multanen Eila, Lahti</i> <i>Nivala Jenni, Kuopio</i> <i>Palmroth Maritta, Lahti</i> <i>Rantala Sinikka, Lahti</i> <i>Remes Raimo, Siilinjärvi</i> <i>Saksinen Tiina, Lahti</i> <i>Varjus Seppo, Huittinen</i></p>

Yhteenveto keliakiayhdistysten toiminnasta

Keliakiayhdistykset järjestivät alueellisia tapahtumia erilaisten teemojen ympärillä. Tapahtumia oli yhteensä 332, joihin osallistui arviolta 7 500 henkilöä. Tämä oli lähes 3 500 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna.

YHDISTYSTEN JÄRJESTÄMÄT TAPAHTUMAT		
	Tapahtumien lkm	Osallistujat
Jäsentapahtumat	209 (158)	4 474 (2 867)
Lasten- ja nuortentoiminta	20 (19)	423 (529)
Koulutukset, kurssit	28 (28)	237 (244)
Yleisötapahtumat	59 (16)	2 120 (405)
Muut tapahtumat	16 (7)	311 (134)
Yhteensä	332 (228)	7 565 (4 179)
MUU TOIMINTA		
Vertaistukihenkilötoiminta		
- neuvontakerrat/-tapahtumat, esim. kauppakierrokset	11 (4)	1 038 (679)
Yhdistysten vaikuttamis- ja valistuskontaktit	23 (19)	155 (409)
VAPAAEHTOSET		
Yhdistyksissä aktiivisesti toimivien vapaaehtoisten lukumäärä 250 (246)		
Toiminnan järjestämiseen lisäksi tarvittaessa osallistuvien vapaaehtoisten lukumäärä 134 (115)		

VIESTINTÄ

Tavoittemme on, että Keliakialiittoa pidetään gluteenittoman elämän parhaana asiantuntijana. Tarjoamme asiantuntevaa, ajantasaista, tutkittua ja kansantajuista tietoa keliakiasta ja gluteenittoman ruokavalion toteuttamisesta. Tavoitteena on tarjota tietoa, joka auttaa gluteenittomassa arjessa.

Painettu viestintä

Gluteeniton elämä -lehti

ilmestyi viisi kertaa. Lehden painosmäärä oli 20 500–22 000 kappaletta. Lehti lähetettiin jäsenetuna kaikille jäsenille ja lehden tilanneille. Lisäksi lehteä postitettiin terveydenhuoltoon.

Lehti tarjoaa monipuolista tietoa keliakiasta sairautena sekä gluteenittoman ruokavalion toteuttamisesta. Jäseniä osallistettiin sisällön ideointiin ja lehden kehittämiseen muun muassa lukijaraadin avulla. Tieteelliset artikkelit tuotettiin yhteistyössä lääketieteen ja muiden alojen tutkijoiden kanssa.

Jäsenkyselyyn vastanneista 39 prosenttia on lehteen erittäin tyytyväisiä ja 52 prosenttia melko tyytyväisiä.

Esitteet ja kirjat. Tehtiin vuosittain uusittava Gluteenittomia tuotteita -opas. Lisäksi päivitettiin kolme muuta esitettä. Liitosta on saatavilla kaiken kaikkiaan kuusi painettua opasta ja kuusi keittokirjaa.

Sähköinen viestintä

Verkkosivut. Keliakialiitto.fi-verkkosivut tarjosivat ajantasaista tietoa mm. keliakiasta, gluteenittomasta ruokavaliosta ja tuotteista. Sivuston tavoitteena on tukea gluteenitonta arkea. Verkkosivujen käyntimäärä oli 855 700. Verkkosivuilla oli 34 erilaista tuotelistausta, joita luettiin yhteensä 242 681 kertaa. Suosituimmat listaukset olivat gluteenittomat makeiset, jäätelöt ja oluet.

Gluteeniton-suunta.fi-verkkosivusto tarjosi tukea henkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Verkkosivustolla oli yli 16 500 käyntiä.

Sosiaalinen media. Sosiaalisen median aktiivisina ja vuorovaikutteisina kanavina olivat Facebook ja Instagram. Liitolla on myös Twitter- ja LinkedIn-tilit. Viestinnän lisähenkilöresurssin ansiosta oli mahdollista panostaa sosiaalisen median julkaisujen laatuun ja määrään, joka oli aiempaa suurempi. Facebook-tykkääjien määrä kasvoi 500 ja Instagramin seuraajamäärä 700. Some-tarinoita julkaistiin Facebookissa ja Instagramissa viikoittain. Vertaisviikonlopun some-tarinoita teki 11 vapaaehtoista noin kerran kuukaudessa, ja niitä katseltiin keskimäärin noin 700 kertaa.

Uutiskirje jäsenille. Jäsenille lähetettiin vuoden aikana 12 sähköistä uutiskirjettä ajankohtaisista asioista. Uutiskirjeessä kerrotaan muun muassa Gluteeniton elämä -lehden aiheista, ajankohtaisista keliakiaan ja liiton toimintaan liittyvistä uutisista, jaetaan gluteenittomia reseptejä ja kerrotaan liiton järjestämistä tapahtumista, kursseista ja webinaareista. Uutiskirjeellä oli vuoden lopussa 11 800 tilaajaa.

- Keliakialiitto.fi -verkkosivuston käyntimäärä oli 855 707 (888 193).

- Yksilöllisiä kävijöitä oli 314 866 (329 048).

- Facebook-tykkääjiä 9 434 (8 959).

- Instagramin seuraajamäärä 5 007 (4 303).

- Twitterin seuraajamäärä 1 924 (1 924).

NEUVONTA, TAPAHTUMAT JA KURSSIT

Neuvonta. Tarjoamme asiantuntevaa neuvontaa keliakiasta ja gluteenittomuudesta. Tavoitteena on, että gluteenittoman elämän toteuttaminen on mahdollisimman helppoa niin kotona kuin kodin ulkopuolella erilaisissa tilanteissa.

Jaoimme vinkkejä gluteenittoman arjen toteuttamiseksi monikanavaisesti. Annoimme neuvontaa keliakiaan ja gluteenittomaan arkeen liittyvistä asioista puhelimitse, sähköpostilla ja verkossa. Neuvontaa annettiin esimerkiksi ainesosiin, tuotteisiin ja ruokavaliion terveelliseen koostamiseen liittyvissä asioissa. Neuvoimme myös sosiaaliturvaan liittyvissä asioissa.

Jäsenille suunnattuja neuvontawebinaareja järjestettiin kahdeksan. Webinaariosallistujia tai tallenteiden katsojia oli yli 1 500. Uutena avauksena järjestimme kolme uusille jäsenille suunnattua neuvontawebinaaria.

Järjestimme seitsemän Kokemuksia jakamassa -vertaiskeskustelua verkon välityksellä, joista kaksi oli suunnattu lapsiperheille. Osallistujia oli 90. Uutena avauksena vapaaehtoiset tarjosivat vertaistukea myös Toivo-vertaistukisovelluksen kautta.

Tuotimme materiaalia gluteenittoman arjen tukemiseksi. Teimme listauksia gluteenittomaan ruokavaliioon soveltuvista elintarvikkeista, joista tärkein on vuosittain päivitettävä Gluteenittomia tuotteita -opas. Oppaassa oli tiedot lähes 1 400 gluteenittomasta tuotteesta.

Gluteenitonta reseptiikkaa julkaistiin Gluteeniton elämä -lehdessä, verkkosivuilla ja some-kanavissa. Reseptejä julkaistiin yhteensä 84. Tuotimme myös uuden neuvontavideon.

Tapahtumat. Lapsiperheille järjestettiin valtakunnallinen perheleiri, johon osallistui 22 perhettä ja 70 henkilöä. Leiriin saatiin avustusta Odd Fellow Lastenrahastosäätiöltä sekä 7:nde Mars -säätiöltä. Perheille järjestettiin myös verkkotapahtuma.

Edellisenä vuonna toteutetun kyselyn johdosta järjestettiin uutena toimintamuotona valtakunnallinen leiri 13–16-vuotiaille, johon osallistuttiin kaverin vai ystävän kanssa. Tätäkin leiriä tuki 7:nde Mars -säätiö. Osallistujia oli 12.

Yhdistysten järjestämistä tapahtumista 20 oli lapsille tai nuorille suunnattuja ja ne tavoittivat 423 henkilöä.

Keliakianuorten toimikunta järjesti 2 valtakunnallista tapahtumaa 16–30-vuotiaille, joihin osallistui 25 henkilöä. Syksylle suunniteltu leiri peruuntui liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Kurssit. Kurssitoiminta oli edellistä vuotta suurempaa STEAlta saadun lisärahoituksen ansiosta. Aikuisille järjestettiin yhteensä 13 kurssia. Suurin osa oli kohdennettu vasta keliakiadiagnoosin saaneille, yksi kurssi järjestettiin myös keliakiaa pitkään sairastaneille. Yksi kurssista oli suunnattu haasteellisessa taloudellisessa tilanteessa oleville keliakikoille. Lisäksi järjestettiin kurssi, johon osallistuttiin puolison kanssa yhdessä. Paikalliskursseja järjestettiin kaksi. Keliakia ja kilpirauhasen sairaus -kurssi toteutettiin yhteistyössä Kilpirauhasliiton kanssa. Verkkokursseja järjestettiin kaksi, toinen oli suunnattu niille, joiden gluteenittomaan ruokavalioon ei kuulu kaura tai vehnätärkkelys.

Lapsille järjestettiin kuusi kurssia, johon osallistuttiin yhdessä oman huoltajan kanssa. Palaute kurseista 9/10. Kurseille pääsi ainoastaan 44 prosenttia hakeneista.

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry (MTLH) järjesti kahdeksan keliakikoille ja heidän perheilleen kohdennettua tuettua lomaa, joille osallistui 212 henkilöä. Keliakialiitto huolehtii vapaaehtoisten Lomaluotsien toiminnasta eli luotsien rekrytoinnista, yhteydenpidosta ja Keliakialiiton lomaohjausta tukevista materiaaleista. Tuetuille lomille pääsi osallistumaan 46 prosenttia hakijoista. Viidellä lomalla toimi MTLH:n kouluttama vapaaehtoinen eli Lomaluotsi.

- Sopeutumista tukevia kursseja järjestettiin eri kohderyhmille 19 (14).
- Osallistujia 380 (205) henkilöä.
- Kurseille pääsi 44 (54) prosenttia hakeneista 676 (380).

Gluteenitonta arkiruokaa -hanke

Käynnistimme vuoden kestävästä STEAn rahoittaman Gluteenitonta arkiruokaa -hankkeen. Hankkeessa tuotettiin materiaalia erityisesti haasteellisessa taloudellisessa tilanteessa olevien keliakiaa sairastavien ruokavalioiden tukemiseen. Vapaaehtoisten kouluttaminen edullisen ja terveellisen gluteenittoman ruokavalioiden vertaisneuvojiksi aloitettiin, verkkokoulutuksia järjestettiin kaksi. Koulutuksen aloitti 34 vapaaehtoista. Vapaaehtoisten koulutus jatkuu ja hankkeen materiaalit julkaistaan vuonna 2023.

HALLINTO JA TALOUS

Liittokokous pidettiin hybridikokouksena Tampereella toukokuussa. Kokoukseen osallistui 41 (31) kokousedustajaa 24 (19) eri keliakiayhdistyksestä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräisten asioiden lisäksi äänestys- ja vaalijärjestyksen 8 § muuttaminen väliaikaisesti.

KELIAKIALIITON LIITTOHALLITUS VUONNA 2022

PUHEENJOHTAJAT

Sari Tanus (pj)

Annikki Soudunsaari (vpj)

VARSINAISET JÄSENET

Sari Hautamäki

Johanna Niemelä

Jarmo Rakkolainen

Kati Kiljunen

Tarja Karjalainen

Soile Kela

Hannu Litja

Auli Siipola

YLEISVARAJÄSENET

1. Veikko Hillilä

2. Birthe Johansson

1. Marja Penttilä

2. Maarit Tellikka

Liittohallituksen kokouksia oli 6 (8), asioita 85 (101).

- Liiton henkilöstö vuonna 2022 on todettu liitteessä 3.
- Koronapandemian aikana noudatimme THL:n suosituksia ja aluehallintovirastojen päätöksiä. Tämä näkyi muun muassa siten, että liiton työntekijät työskentelivät suosituksen mukaisesti etänä.
- Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja motivaatiosta sekä työhyvinvoinnista mm. STEAn ergonomia-rahituksen turvin.
- Budjetin toteutumista seurattiin kuukausittain.
- Kirjanpito valmistui suunnitellusti. Vuoden taloudellinen tulos oli ylijäämäinen (liite 1).
- Hoidimme jäsenrekisterin jäsenmaksulaskutuksineen keliakiayhdistysten puolesta.
- E-laskutuksen käyttöönottojen määrä oli 4 652 (4 111).

LIITTEET

LIITE 1 TULOSLASKELMA JA TASE

TULOSLASKELMA

	1.1.2022 - 31.12.2022	1.1.2021 - 31.12.2021
VAR SINAINEN TOIMINTA		
YLEISTOIMINTA		
TUOTOT	304 053,41	240 987,28
KULUT		
Henkilöstökulut	-790 928,93	-804 188,69
Poistot	-334,61	-446,14
Muut kulut	-442 679,10	-325 640,74
	<u>-1 233 942,64</u>	<u>-1 130 275,57</u>
Yleist toiminta yhteensä	-929 889,23	-889 288,29
MUU VAR SINAINEN TOIMINTA		
TUOTOT		
STE A	227 881,64	109 945,74
Muut	17 701,50	12 128,00
	<u>245 583,14</u>	<u>122 073,74</u>
KULUT		
Henkilöstökulut STE A	-143 596,40	-46 002,15
Muut kulut STE A	-103 297,13	-77 548,41
	<u>-246 893,53</u>	<u>-123 550,56</u>
Muu varsinainen toiminta yhteensä	-1 310,39	-1 476,82
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	-931 199,62	-890 765,11
VARAINHANKINTA		
TUOTOT	634 862,58	591 840,55
KULUT		
Henkilöstökulut	-9 086,83	0,00
Muut kulut	-322 613,36	-315 901,59
	<u>-331 700,19</u>	<u>-315 901,59</u>
Varainhankinta yhteensä	303 162,39	275 938,96
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	-628 037,23	-614 826,15
YLEISAVUSTUKSET		
STE A	629 192,00	604 692,00
	<u>629 192,00</u>	<u>604 692,00</u>
TILIKAUDEN TULOS	1 154,77	-10 134,15
RAHASTOSIIRROT		
Siirto omakatteisiin rahastoihin	3 689,62	4 551,89
Siirto muihin sidottuihin rahastoihin	8 227,63	10 556,87
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	13 072,02	4 974,61

TASE

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 003,81	1 338,42
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	<u>1 003,81</u>	<u>1 338,42</u>
Sijoitukset		
Muut osakkeet	148 473,65	148 473,65
Sijoitukset yhteensä	<u>148 473,65</u>	<u>148 473,65</u>
Omakatteisten rahastojen varat		
Maire Rossin muistorahaston varat	272 312,57	276 002,19
Omakatteisten rahastojen varat yhteensä	<u>272 312,57</u>	<u>276 002,19</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	421 790,03	425 814,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat	28 843,84	35 823,91
	<u>28 843,84</u>	<u>35 823,91</u>
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	19 628,06	22 228,10
Siirtosaamiset	8 730,23	8 189,87
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	<u>28 358,29</u>	<u>30 417,97</u>
Rahat ja pankkisaamiset	915 763,57	874 066,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	972 965,70	940 308,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 394 755,73	1 366 122,38
VASTATTAVAA		
	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA		
Omakatteiset rahastot	272 312,57	276 002,19
Muut sidotut rahastot	294 756,04	302 983,67
Edellisten tilikausien ylijäämät	385 408,79	380 434,18
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	13 072,02	4 974,61
	<u>965 549,42</u>	<u>964 394,65</u>
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Saadut ennakot	0,00	17 345,00
Ostovelat	17 548,58	14 890,32
Muut velat	19 080,11	16 012,55
Siirtovelat	392 577,62	353 479,86
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	<u>429 206,31</u>	<u>401 727,73</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	429 206,31	401 727,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 394 755,73	1 366 122,38

LIITE 2 TILINTARKASTUSKERTOMUS

Idman Vilen Oy
Tilintarkastusyhteisö
Hatanpään valtatie 26
33100 Tampere
www.moore.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keliakialiitto ry:n jäsenille

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keliakialiitto ry:n (y-tunnus 0772892-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Kotipaikka: Tampere
Y-tunnus: 0206206-1

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/fi/document-check/ea75f650-9374-42f4-a4d7-8c004c9b6638>

Member firms in principal cities
throughout the world.

 visma sign
www.vismasign.com

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Tampereella, maaliskuun 27. päivänä 2023

Idman Vilén Oy

tilintarkastusyhteisö

allekirjoitettu sähköisesti

Kalle Kotka

KHT

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

KALLE-PEKKA ENSIO KOTKA

fa368bec-9d19-49e2-9a8a-b8eb543c2e6d - 2023-03-27 17:14:01 UTC +03:00
BankID / MobileID - bc0ffc9f-d793-4552-b78d-9534b18b0d8e - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

LIITE 3 LIITON HENKILÖSTÖ

Liiton palveluksessa ovat vuoden 2022 aikana olleet seuraavat toimihenkilöt:

Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde (T) tai määräaikainen työsuhde (M)

Ahola Kristiina	Taloussihteeri	(T)
Alivuotila Leila	Viestintäpäällikkö	(T)
Arnala Sanna	Kehittämis- ja seurantapäällikkö	(T)
Aspegren Marjo	Vapaaehtoistoiminnan asiantuntija	(T)
Girsén Eliisa	Ravitsemusasiantuntija	(M)
Gylling Sirpa	Projektityöntekijä (4.4. alkaen)	(M)
Halve Minna	Sosiaaliturvan ja terveydenhuollon asiantuntija	(T)
Heikkilä Paula	Tutkija (20.2.saakka)	(M)
Heimolehto Tarja	Markkinoinnin asiantuntija	(T)
Heliövuori Tuija	Jäsensihteeri	(T)
Hölsömäki Heidi	Viestinnän asiantuntija (16.5. alkaen)	(T)
Jokinen Marjo	Markkinoinnin asiantuntija	(T)
Järvelä Kaisa	Viestinnän asiantuntija (10.4. saakka)	(T)
Laatikainen Tanja	Vapaaehtoistoiminnan asiantuntija	(T)
Lempiälä Tuulamaria	Viestintäassistentti (28.3. alkaen)	(M)
Leppäkynnäs Eija	Talous- ja hallintopäällikkö	(T)
Lindberg Eija	HoReCa-asiantuntija	(T)
Lähteilä Taina	Kurssiohjaaja (4.4. alkaen)	(M)
Ollanketo Minnaleena	Vapaaehtoistoiminnan asiantuntija	(T)
Puntila Nanna	Kuntoutuksen asiantuntija	(T)
Puronurmi Niina	Toiminnanjohtaja	(T)
Ruokonen Päivi	Toimistos sihteeri	(T)
yht. 22 henkilöä		